

OMBUDSMANKA PREDSTAVILA PARLAMENTU SVOJU POSLEDNÚ VÝROČNÚ SPRÁVU

(Bratislava, 23. marca) Verejná ochrankyňa práv **Mária Patakyová** dnes osobne predstavila [správu o svojej činnosti za rok 2021](#) poslancom a poslankyniam v pléne Národnej rady Slovenskej republiky.

Na samotnom hlasovaní o správe, ktoré nasledovalo po rozprave, sa zúčastnilo 130 hlasujúcich poslancov a poslankýň, z ktorých 81 hlasovalo za, 15 proti, 33 sa zdržalo hlasovania a 1 nehlasoval.

„Dnes som predstavila parlamentu svoju poslednú výročnú správu. Zhodnotila som moje aktivity v minulom roku a uviedla som odporúčania legislatívnych úprav, ktoré by poslanci a poslankyne mali inšpirovať pri navrhovaní zmien zákonov tak, aby sa z hľadiska ochrany ľudských práv dospelo k posunu vpred. Ide napríklad aj o limitovaný mandát inštitúcie, ktorú reprezentujem, v čase mimoriadnej situácie, československé dôchodky či príspevky pre športovcov a športovkyne so zdravotným postihnutím,“ uviedla verejná ochrankyňa práv Mária Patakyová.

Výsledky hlasovania podľa poslaneckých klubov sú dostupné [tu](#).

Na prezentácii správy sa zúčastnili aj zástupcovia a zástupkyne veľvyslanectiev, ktorí si vypočuli prezentáciu a svojou prítomnosťou vyjadrili podporu činnosti verejnej ochrankyne práv.

MINULÝ ROK V ČÍSLACH

V roku 2021 pracovala Kancelária verejného ochrancu práv celkovo s 2 671 agendovými písomnosťami a riešila päť konaní z vlastnej iniciatívy verejnej ochrankyne práv. Z tohto počtu agendových písomností bolo 2 149 podnetov. Počty zahŕňajú aj prenesené podnety z roku 2020, ktoré boli prenesené do roku 2021.

Verejná ochrankyňa práv konštatovala porušenie základného práva a slobody 163 krát v 119 podnetoch.

OMBUDSMANKA SA ZAMERALA NA ODPORÚČANIA, KTORÉ SA VIAŽU K NÁVRHOM NA ZMENU PRÁVNEJ ÚPRAVY

Rovnako ako minulý rok, opäť upozornila napríklad na jej limitované právomoci počas mimoriadnej situácie či núdzového stavu. Jej aktívna úloha pri ochrane základných práv a slobôd počas pandémie, no môže ísť aj o situáciu spôsobenú vojnou, je limitovaná pôsobnosťou, ktorú verejnej ochrankyni práv definuje Ústava Slovenskej republiky a zákon o verejnom ochrancovi práv. Keďže sa jej pôsobnosť nevzťahuje na vládu, opatrenia prijímané na jej úrovni počas pandémie ani preskúmať nemohla.

Preto odporučila pre budúcnosť zväženie posilnenia zákonných kompetencií verejného ochrancu práv alebo verejnej ochrankyne práv v čase núdzového stavu tak, aby mohol/mohla poskytnúť účinnú pomoc pri ochrane základných práv aj v tomto čase.

Ombudsmana členov a členky parlamentu okrem toho informovala aj o problematike tzv. „československých dôchodkov“ či taktiež o nerovnakom prístupe k príspevkom za zásluhy pre športovcov a športovkyne so zdravotným postihnutím.

KDE BADAŤ PROGRES, STAGNÁCIU A REGRES

Tak, ako informovala ombudsmana členov a členky ľudskoprávneho výboru počas prezentácie výročnej správy o oblastiach, ktoré sa podľa nej posunuli vpred, stagnujú, alebo pri nich vníma regres, urobila tak aj v pléne parlamentu.

Zopakovala, že víta, že v minulom roku došlo k ospravedlneniu vlády v dvoch veciach, ktorým sa dlhodobo venovala. Vláda sa ospravedlnila za policajnú raziu v Moldave nad Bodvou a za sterilizácie v rozpore s právom. Možno to vnímať ako pozitívny krok vpred, zároveň však bude potrebné riešenie dotiahnuť do konca, zabezpečiť nápravu a chyby neopakovať.

Pozitívne tiež je, že v roku 2021 bola v medzirezortnom pripomienkovom konaní prerokovaná pripravovaná novela zákona o Policajnom zbore, v ktorej je zadefinovaný právny rámec kompetencie policajta umiestniť zadržanú osobu do určeného priestoru. Na základe vznesených pripomienok od verejnej ochrankyne práv boli v legislatívnom návrhu zapracované aj limity tohto oprávnenia, ktorých účelom je minimalizovať priestor pre svojvôľu a porušovanie základných práv a slobôd zadržaných osôb. Taktiež v oblasti väzenstva by malo dôjsť novelou k humanizácii.

Na druhej strane sa však ani v uplynulom roku neposunuli vpred otázky o zabezpečení minimálneho právneho rámca pre páry osôb rovnakého pohlavia, neobstarali sa telové kamery, stagnuje tiež napríklad problematika reštitúcií.

Za krok späť považuje ombudsmana zmenu v súvislosti s policajnou inšpekciou, pretože novelou zákona sa posilnila pozícia ministra vnútra, a nie nezávislosť inštitúcie. Pravidelne na to upozorňovala od roku 2013 už verejná ochrankyňa práv Jana Dubovcová a od roku 2017 aj Mária Patakyová.

PREHĽAD:

- Verejná ochrankyňa práv dňa 9. marca 2022 odprezentovala výročnú správu vo Výbore NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny ([viac v tlačovej správe](#)).
- Výročná správa je dostupná [tu](#).